

Yttrande över remiss – SOU 2021:3 Skolbibliotek för bildning och utbildning

Region Västerbotten ställer sig i huvudsak bakom utredningens förslag.

Region Västerbotten håller **särskilt med** om följande förslag:

- Vikten av att ta fram en gemensam definitionen av ett skolbibliotek samt vilket syfte skolbiblioteksverksamheten har.
- Att elever på alla nivåer ska ha tillgång till ändamålsenliga skolbibliotek på den egna skolenheten som ska främja både läsande och medie- och informationskunskap med hjälp av i första hand fackutbildad personal.
- Skolbibliotekets betydelse för skolans demokratiuppdrag, arbete med värdegrund, kompensatoriska funktion och tillgänglighet för alla elever.
- Bedömningen av konsekvenser angående barnrättsperspektivet.
- Att lyfta rektors ansvar och betydelse för att skolbibliotekens verksamhet används som en del av undervisningen, och att samarbetsformer utvecklas mellan skolbibliotekarier och lärare.
- Skolbibliotekens “unika position mellan den fria folkbildningen och den formella utbildningen” vilket också matchar väl folkbibliotekens uppdrag och individens möjligheter till livslångt lärande, med en eller flera biblioteksformer vid sin sida.
- “Samarbete med skolor kan öka den regionala biblioteksverksamhetens förståelse för barns och ungas behov och bidra till att kulturen synliggörs och värderas i skolan, vilket ökar möjligheterna att nå de kulturpolitiska målen”. Regionbibliotek Västerbotten tror liksom utredningen att ett mer utvecklat samarbete med den regionala biblioteksverksamheten kan stärka regionernas möjligheter att nå de kulturpolitiska målen. På så sätt stärks likvärdigheten i fråga om barns rätt till kultur i hela länet.
- Regionbibliotek Västerbotten ser mycket positivt på att utredningen föreslår fler utbildningsplatser för bibliotekarier, vilka idag är svåra att rekrytera.
- Regionbibliotek Västerbotten tycker att lösningar för mindre skol/folkbiblioteksenheter bör undersökas, exempelvis med hjälp av all den erfarenhet som många skolbibliotekarier tillskansat sig under pandemin genom ett arbete som varit digitalt och både synkront och asynkront.

Region Västerbotten har **synpunkter/tillägg** om följande förslag:

- “Främja när det är lämpligt” är en alltför vag formulering i lagförslaget - ökad tydlighet önskas.
- I och med regionbibliotekens tydligt strategiska uppdrag finns idag inga möjligheter till att regionbiblioteken ska arbeta med kompletterande medieförsörjning gentemot vare sig folk- eller skolbibliotek.
- Det är positivt med en utökning av medel inom kultursamverkansmodellen. Understrykas bör dock att de föreslagna medlen knappast räcker till arbete med strategiska utvecklingsfrågor för skolbibliotek på liknande sätt som regionbiblioteken idag arbetar mot folkbiblioteken.
- Skolbibliotekarier borde omfattas som målgrupp av folkbibliotekens lärplattform *Digiteket*.
- Ökad tydlighet önskas i frågan om vem som ska vara regionbibliotekets kommunala huvudman i fråga om skolbiblioteken.

Synpunkter kopplade till glesbygd i ett mycket stort län:

- Det saknas generellt ett glesbygdsperspektiv i delbetänkandet.
- Glesbygd är inte enbart 'små skolenheter' utan också långa geografiska avstånd. Regionaltrafiken är inte alltid tillräckligt utbyggd. Många folkbibliotek är små och har få anställda, och i flera kommuner finns endast en folkbiblioteksenhet i hela kommunen. Därför är inte lösningen att dela på en skolbibliotekssamordnare i/mellan alla kommuner möjlig.
- För eventuella fysiska mediesamarbeten betyder avstånd en hanterings- och transportkostnad.
- De kommuner som idag driver en biblioteksbus är oftast de större kommunerna.